

INMER

Institutul Național pentru Falsificarea Memoriei

Caietele INMER (Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc) nr. 11, martie 2008 publică dezbaterile “Psihiatria ca armă de represiune politică folosită de regimul comunist și reflectarea acestui fenomen în exil”. Un titlu neobișnuit de lung, pentru a comunica... altceva decât *adevărul* - după cum voi arăta mai încolo.

Mărturisesc: nu știu de unde s-o iau, cum s-o privesc...

Pentru a pătrunde “secretul” acestei reuniuni (la 18 octombrie 2007, la Jockey Club, București) despre folosirea psihiatriei ca armă poolitico-polițienească a regimului comunist este imperativ necesar să spun: în cele câteva ceasuri cât au durat dezbaterile dezbătătorilor care tind și spre **rescrierea Istoriei nu a fost rostit măcar o dată numele celor care au făcut cunoscută, prin Europa liberă această “practică” și în România: al meu, de la București și al lui Virgil Tănase, care, de la Paris, din casa Monicăi Lovinescu, a înregistrat convorbirea noastră telefonică și o va da spre difuzare în aceeași zi - dar voi reveni.**

Cu ce/cine să încep? Nu am încotro: cu deschizătorul dezbaterii, Dinu Zamfirescu: “Psihiatria ca armă de represiune politică este un subiect pe care trebuie să-l abordăm neapărat, *deoarece, actualmente, opinia publică românească începe să uite* niște realități care au existat până nu foarte de mult” (subl. mea.).

Într-adevăr: “opinia” (publică românească) uită, dar președintele Institutului Național pentru *Memoria Exilului Românesc* liberalul Dinu Zamfirescu o readuce prin... **falsificare** cu ajutorul conștient al lui Ion Vianu, al lui Gabriel Andreescu și cu acela abuziv-folosit la publicare dezbaterilor în Caietul INMER, al lui Vasile Paraschiv : intervenția sa a fost vădit “curățată” prin pixul cenzurator al președintelui - și cu acordul principalilor participanți de numele odiosului Goma, avînd el experiență în materie, dovedită de curînd în scandalul “Antologia Rușinii”...

Pentru o mai corectă expunere a faptelor - care alta, decât una cronologică? - voi cita mai întâi din “Jurnalul de Iarnă” inclus în volumul de mărturii **Culoarea curcubeului** - re-repet: cel trimis la topit de Liiceanu, fără ca vreunul dintre prietenii mei de atunci (D. Zamfirescu, G. Andreescu, I. Vianu) să

formuleze o propozițiune de protest... “În oglindă” voi reproduce “adevărul” impus de INMER, de Zamfirescu, de Andreescu, de I. Vianu și de Paraschiv, cel abuzat-cenzurat de intelectualii de vârf ai României, nemulțumiți de istoria-cum-a-fost, de aceea au încercat să scrie ei istoria-cum-le-ar-plăcea-lor-să-fi-fost.

Așadar, citez din “Culoarea curcubeului” (ed. Polirom, 2005, pag. 59, continuarea notației din 18 februarie (1977):

Ora 17,00: Abia acum aflu - de la Europa liberă:

Ceaușescu a ținut un violent discurs împotriva noastră. Dar când? Ieri, 17 februarie, zice Europa. Ieri? Dar cum am resimțit noi ieri-ul? A-ha, așa se explică barajul din jurul imobilului și ploaia de telefoane... atitudinale? Dar astea ar fi fost consecințele, nu... Nu, ce?

“(...) Manuel Lucbert în *Le Monde* din 19 februarie 1977, sub titlul “M. Ceausescu s’en est pris vivement a ceux qui «trahissent leurs pays»”(...)

“(21 februarie [1977], continuare)

(Tot) 18,50: Telefonează Dessa Trevisan (convorbirea nu se întrerupe). Mă întrebă ce cred despre întâlnirea de mâine cu Burtică (nu de la mine știa). Răspund că nu știu, îi voi spune mâine - după...

Ora 19,15: Vasile Paraschiv reușește să strige la telefon:

«Mă aflu în pericol! Atenție!!»

Ce o fi pățit? - întrebare retorică...

(Jurnal de iarnă)”

“Am aflat mai târziu: îl hăituiau securiștii. **Semnase cu o zi înainte, [în 20 februarie] iar azi (21 februarie) venise din nou la București, să aducă documentele care probau că fusese internat în azil psihiatric.** În acea seară va scăpa de câini, însă în 23 februarie... (voi ajunge și atunci).

“Halucinații... Tot halucinații să fi fost, pentru Burtică, răpirea (altfel cum să-i zic?) muncitorului Paraschiv Vasile, din fața casei mele, operată de băieți? Citez din scrisoarea pe care acesta avea să mi-o înmâneze peste o lună (în 22 martie 1977)”:

“La 23 februarie 1977, ora 8 dimineața, pe când încercam să intru pe scara blocului Dvs. am fost arestat de trei ofițeri de Securitate care erau postați în fața blocului și, deși se prefăceau că repară ceva la mașină supravegheau totuși cu atenție intrarea (...)

“(...) Halucinații - iată ce i-au confiscat securiștii lui Paraschiv:

- 1. Cuvântarea Președintelui Carter cu ocazia venirii la Casa Albă;**
- 2. Biletul de ieșire din spitalul Voila-Cîmpina, unde fusesem**

internat în mod forțat de ei, Securitatea din Ploiești, la 23 decembrie 1976;

3. Copie după foaia de observație de la spital;
4. Procesul-verbal de percheziție de la domiciliul meu, făcut la 12 noiembrie 1976.”

“Halucinațiile muncitorului Paraschiv Vasile continuă:

“Colonelul Popa m-a întrebat dacă îl cunosc pe Paul Goma și dacă am semnat ceva. Am răspuns că îl cunosc personal pe Paul Goma *de la data de 20 februarie 1977*, dată la care mi-am dat adeziunea deplină la scrisoarea dânsului adresată lui Pavel Kohout și tovarășilor săi de la Praga - scrisoare deschisă pe care am semnat-o și eu. Și că am mai fost la dânsul a doua zi, la 21 februarie și că azi, miercuri 23 februarie ar fi fost a treia oară, dacă Securitatea nu m-ar fi împiedecat să comit acest «delict politic». Colonelul Popa mi-a zis că el îmi dă un «sfat»: să rup orice contact cu Goma. Mi-a spus că dacă între- rup contactul cu Goma îmi anulează diagnosticul de nebun. Am zis că eu acționez după cum îmi dictează conștiința”.

“(24 februarie) [1977]

Ora 20: Paulina Cătănescu. Și ea a fost internată de mai multe ori în azile psihiatrice (Cula, Bălăceanca).”

“**Sâmbătă 26 februarie** [1977]

(...) În cursul dimineții, vizite: Paulina Cătănescu, (...)

*Ora 17,15: Îmi telefonează de la Paris glasul lui Virgil Tănase. Îmi cere un interviu pentru Les Nouvelles Littéraires. Ciudat, dar așa e: telefonul nu a fost întrerupt, cu toate că îi transmit: **ȘI ÎN ROMÂNIA SE PRACTICĂ INTERNĂRILE ÎN AZILE PSIHIATRICE PENTRU DELICTE DE OPINIE.***

*Îi mărturisesc “corespondentului”: 1. Că, acum, telefonul meu nu este, ca de obicei, întrerupt; 2. Că, spre rușinea mea, nu știam (deși rămăsesem în legătură cu foștii colegi de închisoare și de domiciliu obligatoriu) că se practică internarea-la-nebuni, ca în Rusia. Îi mai spun ce am aflat: **internările sunt decise în virtutea unui Decret (Nr. 15, din martie 1965), deci exact din luna în care crăpase Gheorghiu-Dej. Ceea ce părea de neconceput (anume că Ceaușescu ar fi rupt-o cu legile și practicile staliniste ale lui Dej) se dovedește a fi realitate în cazul criminalului Decret 15 - adevărat, lansat de Dej, dar aplicat de Ceaușescu. Îi mai spun: Veniseră la mine, până în acel moment, 8 persoane, victime ale internărilor-la-nebuni. Adunasem materiale doveditoare: bilete de ieșire din spital, foi de diagnostic etc - de la Paraschiv Vasile, muncitor, de la Brașoveanu Gheorghe, economist (internat de mai multe ori, ultima pentru că ținuse într-un cerc restrâns o comunicare: “Știință și religie”), de la Cătănescu Paulina, inginer chimist - despre care mai vorbisem - și de la Stoean Păun, inginer mecanic - acesta era amenințat cu***

internarea, fiindcă, disperat de șicanele de la serviciu, apăruse în uzină cu, pe piept, ecusonul pe care scria SCLAV.”

Din rapoartele Securității:

(16) Interviu luat prin telefon de Virgil Tănase [în 26 februarie], apărut în revista Les nouvelles littéraires nr. 2574 din 3-10 martie 1977]

(P.G):...*Iar cei, din nefericire foarte rari, care îndrăznesc să o spună sînt trimiși dacă nu la închisoare, cel puțin la spitalele psihiatrice.* [bifat cu un X mare și marcat cu o linie verticală]

V.T.: Ce sînt aceste spitale în România?

P.G.: *Internarea în spitale de psihiatrie pentru delict de opinie este reglementată prin Decretul nr. 12 din 1965.* [bifat cu semnul văzut] **Cunosc opt cazuri** între care cel al lui Gheorghe Brașoveanu, care a fost internat aci din cauza unei conferințe despre “Viață și Dumnezeu”. În momentul de față, lucrez la o carte care tratează această problemă.]

“[tot 26 febr.] Ora 17,30: Vizită: Familia Nuță. Tot atunci: Sandu (Gh.) îmi telefonează, ca să mă anunțe: Fusesse chemat la Pașapoarte!

Ora 19,10: Europa Liberă s-a dezmoșit de-a binelea: transmite bomba pe care l-o furnizasem acum două ore, anume: și în România se practică internările psihiatrice pe motive politice! Așa, da!

(Jurnal de iarnă)”

“Duminică 27 februarie [1977]

“(...) Nota: Mai târziu aveam să aflu că, în acea zi - 27 februarie 1977 - luase ființă, la Paris, *Comitetul Francez pentru Apărarea Drepturilor Omului în România*, din inițiativa unor tineri francezi care lucraseră în țara noastră ca sociologi, etnografi, istorici. Comitetul a avut un rol determinant, atât în informarea opiniei publice franceze despre ceea ce se petrecea în România, dar și în apărarea noastră, acelor aflați la cheremul Organelor (mai apoi Comitetul s-a transformat în Ligă afiliată Federației Internaționale pentru Apărarea Drepturilor Omului).”

”Miercuri 2 martie

Ora 8: *Telefonul, în continuare, mort.*

Ora 8,30: *Telefonul merge iar - ca apa caldă: cu picătura, controlată de ei.*

Ora 10: *Telefon de la Paulina Cătănescu. Speriată, îngrozită de următorii.”*

“(...) Joi 3 martie [1977]

“(...) Între 14,30-18,10: Negoîtescu. Foarte important! (Ana Maria a plecat la “Louis” la ora 5, s-a întors la 7).”

“(...) *Vineri 11 martie*
Ora 8,45: TV canadiană canalul francez. Interviu până la ora
9,30. Între 12-14: Nego cu I. Vianu!
(Jurnal de iarnă).”

Nota din aprilie 2008:

Deci, știrea despre internările psihiatrice în România a fost difuzată **în 26 februarie (1977)**, iar I. Vianu a venit după două săptămâni, **în 11 martie** să semneze Apelul nostru, pentru respectarea drepturilor omului - aducînd și un text al său, despre sfîșierea românului care cere emigrarea.

Tot din rapoartele Securității:

19) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din 17 martie 1977:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre care primele două în București, în care, după cîte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmînd internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

20) Interviu acordat Agenției americane de presă U.P.I., apărut în fragmente în cotidienele “Le Monde” nr. 9995 din 19 martie, “Die Welt” nr. 64 din 17 martie 1977:

“Paul Goma a afirmat că există în România spitale de psihiatrie în care autoritățile nu ezită să-i interneze pe opozanți. El a citat numele a patru așezăminte (spitalele Bălăceanca, Cula, Poiana Mare și Petru Groza), dintre care primele două în București, în care, după cîte știe el, au existat cazuri de acest fel. *Scriitorul s-a declarat gata a furniza identitatea a trei persoane care au suferit un atare tratament și care i-au adus dovezi confirmînd internarea lor psihiatrică din motive politice. El speră să poată înmîna aceste declarații Conferinței de la Belgrad.* [bifat cu semnul văzut și marcat cu o linie verticală]

21) Declarație făcută lui Klas Bergman, corespondent al ziarului “Dagens Nyheter, [insert de mână din care nu se înțelege decît primul din cele trei cuvinte: *coditian*] apărută în nr. 98 [insert de mână: *din 12 aprilie*] al cotidianului respectiv :

(...) Goma vorbește de asemenea despre trei persoane care din cauza activității lor politice au stat internați într-o clinică de psihiatrie. Este vorba de Vasile Paraschiv, un fost membru de

partid mai în vîrstă, inginer Paulina Cătănescu și economistul Gheorghe Brașoveanu. Un al patrulea, Păun Stoian, un inginer care drept protest împotriva sistemului a purtat un mic afiș cu inscripția “sclav” a fost amenințat că va fi internat într-o clinică de psihiatrie...

Să vedem cum prezintă INMER (“Memoria Exilului”):
Așadar președintele cu pricina, îl introduce pe:

“Ion Vianu: “Eu am elaborat mai multe studii asupra acestei probleme specifice, deoarece, fără falsă modestie, am fost primul medic care, în țară găsindu-mă, am vorbit despre abuzurile politice ale psihiatriei în mod public și am făcut-o și după ce am părăsit România”.

În curând se vor împlini două decenii de când I. Vianu vorbește despre un articol din *Viața românească* în care - mult înainte de 1977 - a demască psihiatria politică. Nu va fi, în sfârșit, momentul ca autorul articolului să-l republice, măcar parțial, pentru ca cititorul să judece pe text ce și cum anume scria el, mult înainte de 1977, **“fără falsă modestie (...), despre abuzurile politice ale psihiatriei”.**

“(…) [despre] “această intenție deliberată [din partea puterii statale] **eu am avut cunoștință de ea începînd de la sfârșitul anilor șaizeci**” (...) “În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceaușescu din 1 octombrie 1968 (...)

“Ca să vă imaginați puțin (...) era cazul unui avocat în vîrstă, Haralamb Ionescu, de la Brașov, care a venit [“a venit?”, singur, din proprie inițiativă? - în românește se spune: “a fost adus” - observația mea, P.G.] la Spitalul Central după ce făcuse următoarea acțiune: scrisese Secretarului General al Națiunilor Unite pentru a-i spune că nu sunt drepturile omului în România (...) Mi s-a cerut atunci să fac parte din comisia de expertiză și am refuzat. Și de atunci a început o evoluție personală despre care nu vreau să vorbesc acuma, pentru că nu este interesul acestei seri să vorbesc despre mine”...

Ba da: interesul acelei seri ar fi fost ca I. Vianu să spună *adevărul* despre acel episod. Anume că știrea despre internările psihiatrice fusese difuzată în 26 februarie (1977), iar el, I. Vianu a venit în 11 martie să semneze Apelul nostru - *pentru a obține pașaport de emigrare, până atunci refuzat* - și nu a făcut-o: adevărul ar fi contrazis “varianta” sa. Dar nici după acea dată (ne-am mai întâlnit până la 1 aprilie, când am fost arestat: și după ce am fost liberat) I. Vianu nu s-a manifestat prin vreo declarație

scrisă împotriva internărilor psihiatrice, abia după ce a ajuns în Elveția a deschis gura față de jurnalista Nicoleta Franck.

Până la apariția Caietului INMER nu vedeam importanța “priorității” în timp a denunțării psihiatriei politice în România. Consemnasem pe foi de hârtie în 1977 ceea ce, în 1978, la Paris avea să alcătuiască un capitol, “Jurnal de iarnă” al mărturiei editată în 1979, în traducere franceză la Seuil sub titlul **Le Tremblement des hommes**. Și în această împrejurare mă considerasem un simplu agent purtător de mesaje dinspre concetățenii mei cei fără glas și fără putere. Astfel “tratasem” Apelul pentru respectarea drepturilor omului - despre a căror încălcare eram “documentat” până peste cap, astfel am făcut pe curierul (și telefonic), atunci când am aflat cumplita veste: și în România se practica internarea-la-nebuni-pentru-normalitate-cetățenească, după modelul sovietic, aflată de mine abia în 26 februarie 1977 (de la Paraschiv, Cătănescu, Brașoveanu, Stoean Păun...).

Am făcut-o - pentru ca era normal să o fac, oricine în locul meu ar fi făcut la fel, fără a revendica “prioritatea”, fără a pretinde recunoștință veșnică din parte “opinie publice”. Așa credeam, până la citirea Caietului INMER. Spre surpriza și durerea mea, iată: există oameni - printre foștii mei prieteni - care intervin acum, după 30 ani, pentru a re-scrie, ei, becisnicii, istoria.

Re-scriitor al Istoriei României, în afară de sinistrul sovietist Roller, l-am avut, recent pe Tismăneanu - el, apărînd (“cu ghearii și cu dințile”, vorba unui congener al său) care, cu binecuvântarea lui Băsescu a falsificat istoria contemporană a României, prin **mutilare** (eliminînd fără opoziție din partea colegilor din Comisie perioada 28 iunie 1940- iulie 1941, apoi cea dintre martie 1944-și 1946, pentru a nu-i contraria pe rușii ocupanți ai Basarabiei și Bucovinei, dar mai ales ofensa pe evreii auxiliari zeloși ai Ocupantului bolșevic) și prin **falsificare**, chiar **inversare a termenilor** - un exemplu din o sută: Raportul său pretinde că Ceaușescu “îi alungase din România pe evrei”. Or toată lumea știe că Ceaușescu avea alte păcate, de pe urma cărora patimiseră românii, nu evreii - care colaboraseră cu regimul comunist, câtă vreme fuseseră cetățeni români, dar și după ce deveniseră israelieni, francezi, germani, americani.

Și iată-i acum pe impotenții adunați la INMER, profitînd de prezența lui Vasile Paraschiv, singurul om cinstit din acea adunătură de mincinoși “directori de conștiință”, încercînd să intre cu ciubotele lor în Istorie. (Imi vine în minte o zicală amărâtă: “Ceaușescu, neizbutind să intre în istorie, vrea să intre în geografie”).

I. Vianu procedează și în “mărturiile” sale despre denunțarea psihiatriei în România ca și în acuzațiile de antisemitism la adresa mea: deschide gura și lasă cuvintele să curgă pe bărbie, pe piepții cămășii, fără a ține seamă de proprietatea lor, de adevărul conținut.

Dacă avea cunoștință de abuzurile psihiatrice **“începînd de la sfârșitul anilor șaizeci”** de ce nu le-a denunțat de atunci?, iată, eu am mărturisit că abia în februarie 1977 am aflat despre acestea și pe dată... am turnat!

Apoi: ce înțeles ascunde afirmația: **“În afară de propriile mele mărturii există discursul lui Ceaușescu din 1 octombrie 1968”** ?

Eu n-am pătruns-o, o las așa.

Aproape mă obișnuisem cu *absența* sa scrobită la tribuna conferințelor și colocviilor, încă de la prima ediție a “Amintirilor în dialog” (cu M. Călinescu), unde era evidentă *autoamnezia*. De aceea m-a surprins dureros agresivitatea cu care m-a atacat acum câțva timp - tot în INMER - punîndu-mi eticheta infamantă: “antisemit basarabean”. Atunci dedusesem că, tot dormitînd prin comitete și comiții și prezidii alături de Monumentul Nesimțitorismului, hahalera Oișteanu, Sociologul Oigenștein îi șoptise “ultimele știri”. Din acestea I. Vianu reținuse doar că sunt “antisemit”, “basarabean” și, din lene, confecționase: **“antisemit basarabean”**.

Din Dezbateră de la INMER reiese ceva mult mai grav: I. Vianu este, nu doar un indiferent (fusesse o viață întreagă, de aceea dialogase atât de armonios cu Matei Călinescu), a devenit un militant holocaustolog. Or scopul suprem al acestora este *suprimarea memoriei celuilalt (goi-ul)*. Prin *omisiune* a adevărului de toți știut și prin *fabricare* de neadevăruri - ca aici.

Ce ocazie mai fericită pentru un vierme veninos ca Dinu Zamfirescu de a-și exercita puterea (sic) prin cenzurarea celor care nu-i împărtășesc opțiunile (resic), la urma urmei, prin *rescriere istoriei*, visul oricărui căcănar slugoi, fie el Roller, fie Tismăneanu, fie Marius Oprea. Îmi arde și el o copită scriind:

“Aș sublinia aportul deosebit al Ligii pentru Apărarea Drepturilor Omului în România și a lui Mihnea Berindei care crede că a fost printre primii care a relevat în Occident acest fenomen. Pe urmă bineînțeles abuzul (...) a fost reflectat și în emisiunile posturilor de radio Europa liberă și BBC”.

Așadar, iată cum stăm: Primul care a demascat psihiatria politică în România a fost I. Vianu, iar primul “care a relevat în Occident acest fenomen” este Berindei! Nici pomeneală de Virgil Tănase “corespondentul” meu telefonic și semnatarul... primului text care relevase fenomenul (în *Les Nouvelles Littéraires*). Nu

sunt pomeniți nici Monica Lovinescu și Virgil Ierunca, în casa cărora era instalat Comitetul pentru apărarea drepturilor omului și unde s-a înregistrat convorbirea noastră - pentru a fi difuzată în aceeași zi (26 februarie 1977), după două ore, la Europa Liberă; nici Anne Planche, nici Alain Paruit.

Și, desigur, nici din greșală nu a fost pomenit numele odiosului “antisemit basarabean”: Paul Goma...